

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului declarat de Vasile Bortă, reprezentat de avocatul Iaroslav Istrati,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Vasile Bortă împotriva lui Igor Diaconu, Elijiei Eni, intervenienți accesorii notarul public Dorina Ganța, Lilia Bortă, Serviciul Cadastral Teritorial Ialoveni, privind constatarea nulității absolute a contractului de donație și a procesului-verbal de recepție finală cu dispunerea înregistrării modificărilor la Agenția Servicii Publice, Departamentul Cadastru a dreptului de proprietate asupra imobilului,

împotriva deciziei din 4 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău

*(Dosarul nr. 2ra-1112/23
PIGD 2-21059835-01-2ra-04082023)*

Recurs declarat până la 01 septembrie 2023, temeiurile nu se încadrează în art. 432 alin. (1)-(4) din Codul de procedură civilă. Recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

Judecătoria Chișinău, sediul Centru, jud. – C. Crețu
Curtea de Apel Chișinău, jud. – N. Budăi, V. Sîrbu, G. Dașchevici

02 septembrie 2026

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților recursul declarat de Vasile Bortă, reprezentat de avocatul Iaroslav Istrati,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Elena Croitor,

Ion Munteanu, *judecători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 19 aprilie 2021, Vasile Bortă a depus cerere de chemare în judecată, concretizată la 10 noiembrie 2022 (f. d. 91-97), împotriva lui Igor Diaconu și Eljiei Eni, intervenienți accesorii notarul public Dorina Ganța, Lilia Bortă, Serviciul Cadastral Teritorial Ialoveni, cu privire la constatarea nulității absolute a contractului de donație nr.5835, din 14 mai 2018, autentificat de notarul public Ganța Dorina, constatarea nulității absolute a procesului-verbal de recepție finală nr. 10 din 6 august 2018 privind recepția finală a casei de locuit cu nr. cadastral ***** cu anexele nr. cadastral ***** respectiv ***** , dispunerea înregistrării modificărilor la Agenția Servicii Publice, Departamentul Cadastru, a dreptului de proprietate asupra imobilului, efectuarea în registrul cadastral și Registrul bunurilor imobile al Agenției Servicii Publice a modificărilor corespunzătoare și compensarea cheltuielilor de judecată (f. d. 6-10, 92-97).

2. În motivarea cererii de chemare în judecată, reclamantul a indicat că la 14 mai 2018, între Lilia Bortă și Igor Diaconu, a fost încheiat contractul de donație nr. 5835, autentificat de notarul public Ganța Dorina, prin care Lilia și Vasile Bortă, în calitate de donatori, au donat necondiționat lui Igor Diaconu, în calitate de donatar, terenul destinat pentru construcții, situat în r-nul *****, s. *****, str-la *****, cu suprafața de 0,1473 ha, numărul cadastral *****.

3. Vasile Bortă, a susținut că obiectul contractului de donație reprezintă bunul proprietate comună în devălmășie a soților Bortă, care a fost înregistrat la 16 iunie 2010 în Registrul bunurilor imobile al SCT Ialoveni în baza titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren, eliberat la 07 iunie 2010 de către Primăria s. Costești, r-nul. Ialoveni, înregistrat, pe numele lui Vasile Bortă și Lilia Bortă.

4. Reclamantul a susținut că, la momentul întocmirii și autentificării contractului de donație, nu și-a exprimat consimțământul la încheierea acestuia. În acest sens, reclamantul a invocat procura nr. 5812 din 11 mai 2018, autentificată de notarul Ganța Dorina, prin care i-a conferit Liliei Bortă împuterniciri depline pentru a-l reprezenta. Totodată, acesta a menționat că în contractul de donație nu figurează semnătura Liliei Bortă în calitate de reprezentantă a sa. În viziunea reclamantului, lipsa semnăturii reprezentantului constituie un viciu esențial al actului juridic, care confirmă lipsa

consimțământului său și este de natură să atragă nulitatea absolută a contractului de donație.

5. De altfel, în opinia reclamantului, la semnarea contractului de donație nu a fost luată în considerare voința sa, întrucât în contract se regăsesc doar două semnături, deși părțile contractante sunt trei.

6. În continuare, a invocat că procesul-verbal de recepție finală nr. 10 din 06 august 2018 privind recepția finală a casei de locuit cu nr. cadastral ***** și a anexelor cu nr. cadastrale ***** și *****, este subsecvent contractului de donație care urmează de asemenea a fi declarat nul.

7. În drept, reclamantul Vasile Bortă și-a argumentat pretențiile în baza art.216 alin.(1), art. 217 alin.(1), art. 219 alin.(1), (2), (3), art. 220, art. 227 alin.(1), (2) din Codul civil.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

8. Prin hotărârea din 08 februarie 2023 a Judecătorei Hîncești sediul Ialoveni, cererea de chemare în judecată înaintată de Vasile Bortă, a fost respinsă ca neîntemeiată (f.d.154, vol. I).

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

9. La 16 februarie 2023, Vasile Bortă, reprezentat de avocatul Iaroslav Istrati a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii din 08 februarie 2023 a Judecătorei Ialoveni, sediul Centru, iar la 15 martie 2023, a prezentat apelul motivat, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri prin care cererea de chemare în judecată să fie admisă integral (f.d. 160-161, 181-193 vol. I).

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

10. Prin decizia din 04 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Vasile Bortă, reprezentat de avocatul Iaroslav Istrati și menținută hotărârea din 08 februarie 2023 a Judecătorei Hîncești sediul Ialoveni (f.d. 208, 209-215, vol. I).

11. Pentru a decide astfel, instanța de apel a conchis că soluția instanței de fond este una întemeiată, având la bază cumulul probelor administrate.

12. Cu referire la pretenția reclamantului privind constatarea nulității absolute a contractului de donație din 14 mai 2018, nr. 5835, instanța de apel a reținut conținutul contractului de donație care a fost semnat de către două persoane, Lilia Bortă în calitate de donator și Igor Diaconu în calitate de donatar. Totodată, Vasile Bortă, prin procura nr.5812 din 11 mai 2018, autenticată de notarul Dorina Ganța (f. d. 131), i-a oferit Liliei Bortă dreptul de a fi reprezentat în toate organele de stat și administrative, inclusiv la Agenția Servicii Publice, Serviciul cadastral teritorial, Serviciul fiscal de

stat, orice Primărie, notar și alte organe competente, persoane fizice sau juridice, în special în scopul de a dona terenul destinat pentru construcții cu nr. cadastral *****.

13. Instanța de apel, a menționat că la data încheierii contractului de donație, Lilia Bortă a acționat din numele lui Vasile Bortă în temeiul procurii nr. 5812 din 11 mai 2018, care nu a fost anulată, fiind valabilă și producând efecte juridice. Astfel, nu poate fi invocată lipsa de consimțământ a lui Vasile Bortă la încheierea contractului de donație nr. 5835 din 14 mai 2018, declararea nulității căruia se solicită.

14. Instanța de apel, a concluzionat că respingerea pretenției privind constatarea nulității absolute a contractului de donație din 14 mai 2018, nr. 5835, duce la respingerea pretențiilor referitor la constatarea nulității absolute a procesului-verbal de recepție finală nr. 10 din 06 august 2018 și dispunerea înregistrării modificărilor la Agenția Servicii Publice, Departamentul Cadastru.

15. În opinia instanței de apel, prima instanța a elucidat deplin circumstanțele cauzei, a aplicat corect normele materiale și a adoptat o hotărâre întemeiată și legală, cu respectarea normelor procedurale.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

16. La 26 iulie 2023, Vasile Bortă, reprezentat de avocatul Iaroslav Istrati, a declarat recurs împotriva deciziei din 04 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie admisă integral cererea de chemare în judecată (f. d. 4-17, vol. II).

SOLICITAREA RECURENTULUI

17. În motivarea recursului, Vasile Bortă, reprezentat de avocatul Iaroslav Istrati a reiterat motivele de fapt și de drept indicate anterior la etapa examinării cauzei în prima instanță și instanța de apel, suplimentar invocând dezacordul cu decizia din 04 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău, care în opinia sa este neîntemeiată și urmează a fi casată în temeiul prevederilor art. 432 alin. (2) lit. c) din Codul de procedură civilă, (în vigoare până la 01 septembrie 2023).

18. La 04 august 2023, în adresa intimațiilor, Igor Diaconu, Elijia Eni, intervenienți accesorii - notarul public Dorina Ganța, Lilia Bortă, Serviciul Cadastral Teritorial Ialoveni au fost expediate copiile recursului declarat de recurentul Vasile Bortă, reprezentat de avocatul Iaroslav Istrati cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței timp de o lună de la data primirii corespondenței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f. d. 19, vol. II).

19. Până la data stabilită pentru examinarea admisibilității recursului, intimații nu a făcut uz de dreptul său procedural de a depune referințe.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

20. Prin Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) au fost operate modificări în Codul de procedură civilă, care au intrat în vigoare la 01 septembrie 2023.

21. Art. XI alin. (3) din Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție), enunță că:

„(3) Recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.”

22. Din sensul normei de drept enunțate, urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, cu excepția temeiurilor în baza cărora se vor examina recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi.

23. Recursul declarat de Vasile Bortă, reprezentat de avocatul Iaroslav Istrati, a fost depus până la data intrării în vigoare a Legii nr. 246 din 31 iulie 2023, și va fi examinat în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii acestuia.

Astfel, la momentul depunerii și examinării admisibilității prezentului recurs, prevederile legale relevante aveau următorul conținut:

24. Art. 434 alin.(1) din Codul de procedură civilă:

„ (1) Recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.”

25. Art. 432 alin. (1) – (4) din Codul de procedură civilă (în vigoare până la 01 septembrie 2023):

„ (1) Părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

(2) Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

(3) Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(4) Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.”

26. Art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă (în vigoare până la 01 septembrie 2023):

„ Cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care:

a) recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).”

MOTIVAREA INSTANȚEI

27. Referitor la termenul de declarare a recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție conchide că Vasile Bortă, reprezentat de avocatul Iaroslav Istrati, s-a conformat dispozițiilor art. 434 alin.(1) din Codul de procedură civilă, și a depus în termen recursul la 26 iulie 2023. Or, decizia Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 04 mai 2023 și expediată reprezentantului recurentului, avocatului Iaroslav Istrati, prin e-mail, la data de 22 iunie 2023, fapt confirmat prin extrasul din poșta electronică anexat la dosar (f.d.216, Vol.I).

28. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reiterează că, prin Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) au fost operate modificări în Codul de procedură civilă, care au intrat în vigoare la 01 septembrie 2023.

29. Astfel, procedura admisibilității recursurilor va consta în verificarea existenței unuia dintre temeiurile prevăzute la art.433 din Codul de procedură civilă, în vigoare la momentul depunerii recursurilor, la caz, 26 iulie 2023.

30. Din analiza recursului declarat rezultă că Vasile Bortă, reprezentat de avocatul Iaroslav Istrati a invocat temei de admisibilitate prevederile art. 432 alin.(2) lit. c) din Codul de procedură civilă.

31. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, reținând că recurentul a făcut trimitere la temeiurile de drept prevăzute de art.432 alin.(2) lit. c) din Codul de procedură civilă, în vigoare la 26 iulie 2023, – interpretarea eronată a legii, nu a stabilit că normele aplicate suscită îndoieli la aplicare sau instanța de apel, aplicând normele respective, ar fi extins norma juridică dincolo de ipotezele la care se aplică sau invers.

32. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, a verificat din oficiu, existența circumstanțelor expuse în art.432 alin.(3) din Codul de procedură civilă, în vigoare la 26 iulie 2023 dar, raportându-le la cauza dedusă judecării, nu le-a stabilit.

33. În acest context, Completul de judecată reține că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

34. Totodată, potrivit jurisprudenței Curții Europene pentru Drepturile Omului, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri.

35. În speță, Completul de judecată menționează că recursul în cauză conține obiecții de fapt și de drept, care deja au fost studiate și verificate de către instanța de apel, primind o apreciere corespunzătoare.

36. În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentului la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în apel, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

37. Drept urmare, Completul de judecată reține că argumentele invocate de către Vasile Bortă, reprezentat de avocatul Iaroslav Istrati, nu pot constitui temei de admisibilitate a recursului, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normei de drept material sau a normei de drept procesual, și, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

38. În astfel de circumstanțe, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție apreciază recursul declarat de către Vasile Bortă, reprezentat de avocatul Iaroslav Istrati, ca fiind inadmisibil.

39. Ținând cont de cele expuse și în temeiul art. 431 alin. (1), (2), art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, art. 440 alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Consideră inadmisibil recursul declarat de Vasile Bortă, reprezentat de avocatul Iaroslav Istrati împotriva deciziei din 4 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Elena Croitor

Ion Munteanu